

3 VĚCI, KTERÉ MI V ROLI TŘETÍHO RODIČE POMÁHAJÍ

1. PRINCIP DOBROVOLNOSTI

Pro mě asi nejdůležitější věc. Vědomí, že můžu, ale NEMUSÍM. Nemusím trávit všechny víkendy s nevlastními dětmi, nemusím s nimi jet na dovolenou, nemusím jim vařit a dokonce je ani nemusím mít ráda. Ale to všechno můžu, když chci. Toto vědomí SVOBODNÉHO ROZHODNUTÍ je samozřejmě přímo spojené s partnerem, který tuto svobodu dává a respektuje. Tento princip mi pomohl překonat již několik krizí.

Příklad z praxe: První rok jsem měla pocit, že když už jsou děti u nás, měla bych s nimi a partnerem trávit většinu času. Občas jsem si dovolila třeba na půl dne odjet a věnovat se svým činnostem, ale pak přišly mé vnitřní výčitky. Že se od nich odděluji, že nebuduji náš vztah, že v tom nechávám muže samotného... Až přišel pocit, že už dál nemůžu. Že potřebuji být sama - ani s dětmi, ani s partnerem. A v tu chvíli jsem si to dovolila. Odjela jsem na víkend sama pryč, přestože u nás byly děti. Partnerovi jsem to vysvětlila. A on to vzal. Od té doby si takové víkendy dopřávám častěji (ať u nás děti jsou, nebo ne). Potom se vracím spokojená, odpočatá, s novým nadhledem, vnitřní jistotou a novou silou pokračovat v cestě třetího rodiče. Výčitky téměř zmizely a partner je rád, když s ním a dětmi trávím čas a respektuje, když dělám něco jiného bez nich.

Tip: Máte-li pocit, že byste některé věci vzhledem k nevlastním dětem "měli", mluvte o tom s partnerem. Skutečně je to něco, co on vyžaduje? Co se stane, když to neuděláte? Jak na to zareagují děti? Co Váš partner od Vás v roli třetího rodiče očekává? Pokud vnímáte, že i pro Vás je důležitý pocit svobody a dobrovolnosti, mluvte o tom s partnerem (případně i dětmi) a vysvětlíte jim, že potřebujete občas být jinde a že to neznamená, že se jich straníte, nebo že něco udělali špatně. A pokud je dobrovolnost pro Vás důležitým principem, trvejte na ní a nevzdávejte se jí.

2. ČAS

Když jsem začala žít s partnerem ve společné domácnosti a začala tak pociťovat svoji novou roli nevlastního rodiče, chtěla jsem všechno hned. Z mé dlouholeté pedagogické praxe jsem věděla, jak by se to všechno mělo udělat „správně“. Navázat vztah, jasně určit pravidla, reflektovat situaci, podporovat otevřenou komunikaci a zavést rituály. A chtěla jsem to HNED. Brzy jsem zjistila, že moje osvědčená „správná řešení“ vesměs nejsou v nové rodině funkční. Vlastně jsou, ale že nastavení fungující komunity (či rodiny), kterého lze ve školním kolektivu dosáhnout poměrně rychle, v nové rodině potřebuje ČAS. Pochopila jsem, že je někdy třeba více naslouchat intuici než rozumovým poučkám, více pociťovat, co je ve vzduchu, vnímat, kam už můžeme a kam ještě ne. Vnímat čas jako podpůrný faktor, který umožňuje později realizovat ve vztahu s dětmi to, co dříve nešlo.

Příklad z praxe: Ze začátku jsme s partnerem měli oba pocit, že je důležité pracovat na vztahu mezi mnou a dětmi. Ten se nejlépe buduje společnými zážitky a hrami. Společná dovolená se tak zdála ideálním řešením. Když jsme na ni měli vyrazit první rok, onemocněla jsem. Když jsme na ni měli vyrazit druhý rok, měla jsem hodně práce a zůstala nakonec doma. Letos pojedeme všichni. A já cítím, že teprve teď je ten správný čas. Že v předchozích letech potřebovaly být děti s otcem. A budovat si nejprve jejich vztah, který měl vzhledem k nové rodinné situaci také nové obrysy, ve kterých se všichni potřebovali zorientovat.

Tip: Když právě vstupujete do role třetího rodiče, připravte se na to, že každý krok budování vztahu s dětmi má svůj čas. A že se ten čas může počítat i na roky. Cítíte-li, že to někde drhne, že se něco láme přes koleno, že se do toho jdete silou, nechte to na nějaký čas být. Pusťte to na chvíli. Nadýchněte se a vydýchněte. Po čase sami vycítíte tu správnou chvíli, kdy si prosadíte či uskutečníte něco, co dříve s dětmi nešlo.

3. VŠE SE MĚNÍ

Pro mě jako člověka, který nemá zatím vlastní děti, zcela nová zákonitost. Chování dětí se často a někdy radikálně mění. Někdy třeba jednou za půl roku, někdy každý týden. Člověk si zvykne na určitý způsob komunikace a chování, na kterém navíc před tím nějakou dobu pracoval a má tedy dobrý pocit, že to dovedl až sem. V tu chvíli se chování dítěte změní, najednou je mu o pár měsíců více, má nové zážitky, nové vnitřní uvažování a vše je jinak. To, co platilo před měsícem, dnes už neplatí. A může se začít znovu. Tedy ne úplně, vždy tam pár základních stavebních kostek zůstane. Zbytek stavby je ale zbourán a vy začínáte stavět znovu. Jen to tentokrát už nebude obranná věž, ale třeba zámecké křídlo.

Příklad z praxe: Se synem mého partnera jsme zažívali idylické chvíle – komunikace hladce plynula, jezdili jsme společně na výlety, povídali si, hráli a smáli se. Pak se jednoho dne něco změnilo a najednou bylo vše jinak – odmítal s námi někam jet, odmítal jakékoli venkovní dobrodružství, nechtěl hrát hry, mračil se a mluvil s námi minimálně. Dnes už je to zase jinak – i přes občasné protesty spolu trávíme čas, hrajeme si a užíváme zábavy. Všechny tyto změny se udály během jednoho roku.

Tip: Proměnlivost je výhodou i nevýhodou zároveň. Na jednu stranu vás frustruje a můžete se někdy zbláznit z toho, že to, co fungovalo před měsícem, dnes již nefunguje. Na druhou stranu přináší proměnlivost pocit úlevy v obdobích, kdy jsou vztah a komunikace s dětmi pro Vás opravdu náročné. V tu chvíli víte a připomínáte si, že to nebude trvat věčně, že za nějaký čas se to opět změní. Ať je Vám v tuto chvíli ve vztahu s nevlastními dětmi dobře, či nedobře, buďte si vědomi toho, že to může být v budoucnu úplně obráceně.

*Kamila Petrovská
koučka a zakladatelka Třetího rodiče*